

АДАПТАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ

Коваленко А.С.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Динамічні та непередбачувані зміни стану економіки України потребують від промислових підприємств постійного моніторингу внутрішніх та зовнішніх процесів, швидкої реакції на зміни, гнучкості та адаптаційної спроможності управління змінами. Найбільшої актуальності проблеми адаптивного управління підприємствами набувають у розробці механізму оцінки та управління ефективністю підприємств машинобудування, що зумовлене, з одного боку, нелінійним характером розвитку даної галузі, а з іншого – високою мірою залежності української економіки від її функціонування.

Стан українського машинобудування, зумовлений тривалим впливом централізовано-директивного способу господарювання, непослідовними трансформаційними процесами, слабкістю ринкових інститутів, низькою етикою бізнесу та організаційною культурою, напруженими виробничими відносинами та специфічними ринковими вимогами, потребує новітніх управлінських підходів, підґрунтям яких мають стати адаптаційні механізми.

Адаптація у широкому розумінні виступає процесом пристосування параметрів підприємств до мінливих умов зовнішнього середовища, що спрямоване на релевантне використання існуючих на підприємстві резервів ефективності задля його стабільної діяльності протягом свого життєвого циклу. При цьому однією із ключових задач адаптації є формування гнучкої, оптимальної та збалансованої системи управління, яка здатна до самоорганізації та, у разі необхідності, до комплексної перебудови всіх складових структурних елементів виробничо-господарської системи підприємства. Основою такого процесу має бути дослідження потенціалу підприємства, рівня його стійкості, здатності протистояти зовнішнім збудникам, які містять підвищені ризики для його ефективної діяльності.

Одним з основних процесів, які здатні сприяти розвиткові підприємств машинобудування, мають бути комплексні оцінки якісних та кількісних показників ефективності, застосування антикризових попереджувальних процедур та створення на їх основі адаптивної системи управління. Така система повинна забезпечити у швидкий термін та з мінімальними витратами зміну алгоритму управління підприємством з метою збереження показників ефективності за будь-яких змін умов його функціонування під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів впливу.

Таким чином, проблема створення адаптивної системи управління машинобудівними підприємствами як основного механізму управління ефективністю та стійкістю його діяльності перед постійними економічними коливаннями, є однією з нагальних проблем, потребуючих швидкого вирішення.